

2023-09-28

Klin immunologi och transfusionsmedicin
Stella Larsson, med ansv läk Blodkomponentenheten
Tel 070-484 02 69

Blodprov/blodkomponenter för annat ändamål än sjukvård **Information till beställare**

Kontrollmaterial från blodgivare efterfrågas både till forskningsprojekt, utbildning, utvecklingsprojekt och för rutindiagnostik. Blodprov/blodkomponenter från blodgivare kan tillhandahållas under förutsättning att sjukvårdens behov är tillgodosedda. Under semesterperioder kan prov för forskningsändamål inte beställas.

Ny rutin fr om 2023-10-01

För **nyttillkomna kunder och kunder vars kombikakod ej längre är giltig** gäller nya rutiner vid beställning av produkter för forskning fr o m 2023-10-01, med anledning av ny biobankslag (2023:38) som trädde kraft 2023-07-01. Beställningar av produkter för nya kunder och kunder vars kombikakod ej längre är giltig kan inte utföras innan giltigt avtal finns med Stockholms medicinska biobank (SMB), Medicinsk diagnostik Karolinska. Upprättande av tjänsteavtal och tilldelning av kombikakod för tillgång av produkter för forskning går via SMB, studiecenterlab.karolinska@regionstockholm.se.

Virustester (HBsAg, anti-HCV, anti-HIV, syfilisantikroppar) utförs vid varje blodgivning, och resultat är som regel klart dagen efter, vilket bör beaktas i de fall blodkomponenter eller blodprov lämnas ut samma dag som blodgivning. I de sällsynta fall en givare har ett positivt resultat meddelas beställaren i efterhand.

Vid beställning behöver vi följande uppgifter:

- ansvarig person och syfte ska anges: lättförståelig kortfattad information på svenska för blodgivarna ska lämnas. Blodgivarna ska godkänna att extra prov tas (muntligt godkännande tillräckligt), och att blodet får användas för annat ändamål än direkt sjukvård.
- för forskningsprojekt som kräver godkännande från etisk forskningsnämnd ska diarienummer anges (utelämnas om projektet ej kräver godkännande av etisk forskningsnämnd).
→det förfarande som används vid provtagning av blodgivarna innebär inget extra stick och endast obetydligt ökad blodvolym (max 20 ml) och kräver i sig inte godkännande av etisk forskningsnämnd
- för blodprov ska volym/blodgivare anges (max 20 ml får tappas från en enskild blodgivare)
- kombikakod för debitering, och beställarens och fakturamottagarens kontaktuppgifter ska anges

För att garantera spårbarhet som krävs enligt Socialstyrelsens och Läkemedelsverkets föreskrifter bibehålls tappningsnummer på blodprov/blodkomponenter för forskningsändamål/labbruk vid tiden för leverans, detta underlättar även vid frågor om fakturor som inkommer i efterhand. Personuppgifter anges ej, endast uppgift om ålder och kön kan lämnas, mot extra debitering. Extra debitering görs också i de fall det krävs mycket extra arbete av personalen (t.ex. omfattande mailväxling).

Observera att **blodprov/blodkomponenter för forskning får sparas i 9 månader** och ska därefter kasseras pga att de därefter omfattas av krav på ett biobanksavtal enligt Biobankslagen. Den ökade administrationen med att inhämta och dokumentera blodgivarnas medgivande som krävs för ett biobanksavtal har Blodcentralen inte möjlighet att utföra.

Blodkomponenter

Beställning:

görs på elektronisk blankett tillgänglig via den externa hemsidan www.karolinska.se/lab, **senast kl.10.00 samma dag som leverans**. Bekräftelse av att beställning är mottagen kommer att ske.

Endast blodkomponenter framställda enligt blodcentralens rutinmetoder kan tillhandahållas.

Leverans:

Buffy coats som är tappade samma dag levereras tidigast kl.15, på **Karolinska Huddinge**. Blodkomponenter kan hämtas på **Karolinska Solna** tidigast ca kl.16, ankomsttiden varierar beroende på trafiksituationen eftersom dessa blodkomponenter transporteras från Huddinge.

Frågor: via e-post komponentlab.karolinska@regionstockholm.se, eller tel: 08-123 852 22 (från kl. 13) alt. 08-123 852 13.

Blodprover

Beställning:

görs på elektronisk blankett tillgänglig via den externa hemsidan www.karolinska.se/lab, **senast kl 12.00 3 vardagar innan leveransdag**.

EDTA-rör och rör utan tillsats finns på blodcentralen, övriga typer av rör måste tillhandahållas av beställaren efter överenskommelse.

Leverans:

Blodprover kan hämtas på Blodcentralen Skanstull, Blodcentralen Odenplan eller Blodcentralen Sergel. För öppettider, se www.geblod.nu.

Önskas förvaring eller transport vid annan temperatur än rumstemperatur ska detta anges vid beställning.

Frågor: via e-post: extraprov.karolinska@regionstockholm.se eller tel: 08-123 642 14.